

KARDEŞ KISKANÇLIĞI

ŞÜKRAN KAYABAY ANAOKULU

KARDEŞ KISKANÇLIĞI

KONU BAŞLIKLARI

KARDEŞ KISKANÇLIĞI NEDİR?

AİLELERİN YAPTIĞI HATALAR NEDİR?

AİLELER NELER YAPMALIDIR?

Kıskançlık, doğal bir duygu olmakla beraber kişiyi oldukça mutsuz, huzursuz eden bir duygudur. Kardeş kıskançlıkları birden fazla çocuğu olan her ailede görülür. Çünkü her bir çocuk , anne ve babasının ilgisini, sevgisini, zamanını bir başkası ile paylaşmak istemez. Aşırı düzeyde olmamak şartıyla, kardeşlerin arasında kıskançlık olması hiç de yadırganacak bir durum değildir.

En sık görülen kıskançlık türü, büyük çocuğun kendisinden sonra gelen kardeş veya kardeşleri kıskanmasıdır. Çoğunlukla bir kardeşin gelişi ile ilk çocuğun saltanatı sona erer, çocuk ailesinin sevgi ve ilgisini kardeşiyle paylaşmak zorunda kalır, bunu da kabullenmekte güçlük çeker.

Bazı anneler çocuklarının

kardeşlerini kıskanmadığını düşünürler. Yeni doğduğu zamanlarda anneye kardeşi ile ilgili işlerde yardım eden, kardeşini beşiğindeyken seven büyük çocuk; kardeş tepkiler vermeye, gülücükler atmaya, anne babanın ilgisini toplamaya başlaması ve beşiğinden çıkıp büyük çocuğun kendi başına sahip olduğu odada gezinmeye, oyuncaklarını karıştırmaya başlaması ile birlikte büyük çocuk tepki vermeye başlar ve aileler kardeş kıskançlığı olduğunu ancak o zaman anlar.

Çocuklardan bazıları da kardeş kıskançlıklarını kardeşe zarar verme yönünden dışa vurmazlar. İçine kapanan hayata küsen büyük çocuk evin bir köşesinde parmak emme, saçlarıyla oynama gibi davranışlar gösterebilir. Ya da biberon ve emzik

kullanma, tuvalet eğitimi almış bir çocuk altına kaçırmaya başlar ve bebek haline dönerek anne ve babanın kaybettiği ilgiyi geri ister. Bu noktada aile çocuktaki davranış değişikliğini doğru yorumlamalı ya da bir uzmandan yardım

ZEHRA BAŞTEPE

YANIK

PSİKOLOJİK

DANIŞMAN

AİLELERİN YAPTIĞI HATALAR NELER?

Öncelikle aile sakin olmalıdır. Hatta çocuğa bol bol gülümsemelidir ki çocuğun üzerinde yarattığı kardeş stresini azaltmakta yardımcı olmalıdır. Evdeki çocuğun gelecek kardeşi kıskanması doğal olabilir ama ailenin yaptığı hatalardan durum daha da körüklenmemelidir.

Hataların başında kıyaslama gelmektedir. “Bak ablan ne kadar çalışkan, sende onun gibi akıllı uslu çalışkan olmalısın.” “Kardeşin senden küçük ama akli daha çok çalışıyor sen ...” gibi cümleler tanıdık geliyorsa kendinizi sorgulamakta fayda vardır.

Diğer bir hata çocuklardan birinin tercih edilmesidir. Bir ailede erkek çocuk önemli oluyorken, başka bir ailede kız çocuk olabilir. Ailenin en küçük çocuğu şımartılmış ve her şeyi yapmasına izin verilen olabilir. Ya da evin başarılı ,akıllı ilgi gören çocuğunun ayırt edilmesi. Çocuklar arasında her ne olursa olsun bir tercih yapılmamalıdır.

Unutmayın ki her birey tektir, biriciktir ve değerlidir.Hatalardan diğeri çocuğa asla yapılmaması gereken duygusal şantajdır. “Bunu böyle böyle yaparsan seni sevmem .Kardeşin gibi sözümü dinlersen seni severim.” Gibi çocuğun en temel ihtiyaçlarından sevilme , değer görme

ihtiyacını tehdit unsuru olarak kullanmanız ve çocuğa bunu kardeşinden dolayı böyle davrandığınız mesajını iletmeniz, çocukta kardeşe karşı düşmanlık, kin , nefret duygularını , ileride de davranışlarında saldırganlık ve öfke nöbetlerine sebep olabilir.

PEKİ AİLELER BU KONUDA NELER YAPABİLİR?

Çocuk ile ebeveynleri ve kardeş arasındaki bağ kuvvetlendirilmelidir. Yeni kardeşin gelmesiyle birlikte çocuk ile geçirilen zamanda azalma olması doğru değildir. Çocuğun günlük rutinleri değiştirilmemelidir.Anne ile yaptığı aktiviteler ya da geçirdiği zamanı baba ya da başka bir aile büyüğünden yardım istenerek devam edilmelidir.

Çocuğa şu an kardeşinin küçük olduğu kendi başına tuvaletini yapamayacağı, banyosunu yapamayacağı, yemek yiyemeyeceği , uyuyamayacağı anlatılmalı o yüzden kardeşle annenin daha fazla zaman geçirmek zorunda olduğu “Bir zamanlar sende tıpkı kardeşin gibiydin her şeyini bizler karşılıyorduk o da büyüdüğünde senin gibi her şeyi kendisi yapabilir ama şu an bize ihtiyacı var hatta sende kardeşine mama yedirmek, banyo yaptırmak,altını

almak konusunda bana yardım eder misin?” diyerek hem çocuğun kendisinin de bir zamanlar bu şekilde ihtiyacı olduğunu hem de bu konuda destek isteyerek kardeş ile ilgili sorumluluk vererek aralarındaki bağı kuvvetlendirebilirsiniz.

Bu bağı kuvvetlendirmeye kardeş daha doğmadan önce kardeş için yapılan alış verişlerde abinin\ablanın tercihlerinin sorulması, beraber alış-veriş yapmak , odasını hazırlarken birlikte kararlar vermek gibi tüm sürece öncesinde de dahil etmek gerekir. “Çocuktur, anlamaz , o nerden bilecek “ gibi çocuğun sözünün değerli olmadığı hissi yaratmamanız, bir birey olarak ailede varlığı olduğunu kabul ettirmeniz önemlidir.

Aile büyüklerini “Sen büyüdün, abi\abla oldun. Senin pabucun dama atıldı “gibi söylemlerde bulunmaması için öncesinde

uyarın. Bu gibi söylemlerden sizde uzak durun. “Sen abisin oyuncağını paylaşmalısın, anlayış göstermelisin.” gibi söylemlerden uzak durun. Çocukta bu tip beklenti oluşturmak doğru değildir, haksız beklentiler çocukta size karşı saldırganlık ve öfke oluşturabilir. Karşınızdakinin de çocuk olduğunu unutmayın.

Her ne olursa olsun her iki ebeveyn de her iki ya da daha fazla çocukla ayrı ayrı zaman geçirmelidir. Yani kardeş uyuyorken annenin abi\ablayla özel bir zamanı olmalıdır ya da baba hep büyük çocukla değil yeni doğan bebekle ilişki kurmalı zaman geçirmelidir ki güvenli bağlanma oluşsun.